

L. 784.

s.

KURENDA SZKOLNA

za Miesiąc Listopad 1866 r.

№ 11.

L. 704.

s.

Gdy młodzież szkoły trywialnej u św. Szczepana na Piasku na dwa oddziały podzieloną została, a dotychczasowy bezpłatny pomocnik Szczepan Cześnikiewicz w jednym oddziale odrębnie nauki udzielać będzie; przeto Konsystorz zaradzając potrzebie pomienionej szkoły, zamianował postanowieniem z dnia 20. Października r. b. do L. 704/s. Michała Kopcia kandydata stanu nauczycielskiego bezpłatnym przy tejże szkole pomocnikiem.

Z Konsystorza Jlnego Dyec. Krak.

Kraków dnia 20. Października 1866.

L. 753.

s.

Konsystorz Biskupi przeznaczył p. Franciszka Maciejowskiego ukończonego ucznia kursu pedagogicznego na bezpłatnego kandydata nauczycielskiego przy c. k. szkole głównej wzorowej.

Z Konsystorza Jlnego Dyec. Krak.

Kraków dnia 5. Listopada 1866.

L. 594.

S.

Odezwę W. c. k. Komisji Namiestniczój z dnia 21. Sierpnia b. r. do L. 21543 donoszącą o zbiorze kawalków muzycznych wydanych przez nauczyciela szkółki ludowej i organistę w Deggingen w Wirtembergii: Jana Pawła Schuhmachera, podaje Konsystorz w przedruku do wiadomości.

Von der k. k. Statthalterei-Commission. Nr. 21543. An das hochwürdige bischöfliche Consistorium in Krakau.

Johann Paul Schuhmacher, Schullehrer und Organist zu Deggingen in Württemberg, hat eine Sammlung von Orgelstücken unter dem Titel: „Hundert neun Orgelstücke zur Übung und für den kirchlichen Gebrauch“ herausgegeben. Die Sammlung besteht aus Vorspielen, Fugen, Fughetten und Nachspielen, von Männern verfaßt, die, meist noch lebend und zu einem großen Theile Oesterreich angehörend, auf dem Gebiete der Kompositionen für die Orgel einen Namen haben.

Das hohe k. k. Staats-Ministerium fand mit Erlaß vom 5. August l. J. Zahl 4712 diese Sammlung als empfehlenswerth für Volksschullehrer zu bezeichnen.

Der Ladenpreis beträgt Vier Gulden, oder 2 Thaler 12 Silbergroschen. (In Kommission der G. A. Zumsteeg'schen Musikalienhandlung in Stuttgart).

Indem man den Inhalt dieses h. Erlases mittheilt, wird es dem Ermessen des Hochwürdigen bischöflichen Consistoriums anheimgestellt, die weitere Empfehlung der Sammlung an die unterstehenden Volksschullehrer im geeigneten Wege zu veranlassen.

Krakau am 21. August 1866.

Z Konsystorza Jlnego Dyec. Krak.

Kraków dnia 10. Września 1866.

L. 676.

S.

§. 442 ustawy szkolnej politycznej wymaga, ażeby Dozorcy szkół dystryktowi, co kwartał przesyłali Konsystorzowi Dzienniki podawcze (Gestionsprotokolle) do przejrzenia, atoli na przyszłość winni będą Przewielebni JJXX. Dozorcy szkół przysyłać takowe tylko raz do roku z końcem Grudnia, jak to stanowi uchwała W. c. k. Ministerstwa Stanu z d. 29. Sierpnia b. r. L. 6902, zakomunikowana przy Odezwie W. c. k. Komisji namiestniczej z dnia 22. Września b. r. L. 24476, a mająca obowiązywać tak długo, dopóki inne postanowienia względem dozoru szkół nie zapadną.

Z Konsystorza Jlnego Dyec. Krak.

Kraków dnia 31. Października 1866.

L. 678.

S.

W. Prezydium c. k. Komisji Namiestniczej nadeszło pod dniem 27. Września b. r. do L. 3582/praes. następująca odezwa:

R. k. Statthaltereicommissions-Präsidium in Krakau. Nr. 3582/praes.

Der Civil-Ingenieur W. Kołodziejski hat 300 Exemplare der von ihm herausgegebenen Zeitschrift „Gazeta przemysłowa“ und zwar des ganzen Jahres 1866 zur Vertheilung an die Volksschulen Galiziens gewidmet, und vorläufig 300 Hefte des ersten halben Jahres dem k. k. Statthaltereicommissions-Präsidium überreicht. Die 300 Hefte der zweiten Jahreshälfte will Kołodziejski im Jänner 1867 übergeben.

Ich finde hievon 40 Exemplare für die unterstehenden Volksschulen des Krakauer Verwaltungsgebietes zu bestimmen, und beehre mich, diese Anzahl von Exemplaren dem hochwürdigem bischöflichen Consistorium im Anschlusse ./ mit der Einladung zu übermitteln, damit die Volksschulen nach eigenem Ermessen theilen und gleichzeitig einwirken zu lassen, daß die betreffenden Lehrer dieses

gemeinnützige, die Hebung der Volkswirtschaft und Industrie bezweckende Blatt, auch gewissenhaft benützen.

Krakau am 27. September 1866.

Konsystorz przesyłając wzmiankowane w reskrypcie egzemplarze „Gazety przemysłowej“ do szkół ludowych: w Bielanych, Bronowicach, Łobzowie, Prądniku, Bieńczycach, Bolechowicach, Kościelnikach, w Modlnicy, Mogile, Raciborowicach, Stryjowie, Zabierzowie, Alwerni, Balicach, Brodłach, w Czernichowie, Liszkach, Morawicy, Nowojowej górze, w Poremby Żegocie, Pączółtowicach, Rudawie, Rybny, Tenczynku, Zalesiu, Jaworzniu, Byczynie, Dąbrowy, w Ciężkowicach, Trzebini, Chełmku, Libiążu, Babicach, Żarkach, Kwaczale, Regulicach, Grojeu, Nowej górze i Szczakowy, poleca tym nauczycielom, którzy „Gazetą przemysłową“ obdarowani być nie mogli, aby sobie u sąsiadów kolegów, takowej do czytania pożyczali. Nauczyciele zaś, którzy „Gazetę przemysłową“ przy niniejszém otrzymują, biorą nadto obowiązek zapisania nadesłanych sobie numerów do inwentarza.

Z Konsystorza Jlnego Dyec. Krak.

Kraków dnia 9. Października 1866.

L. 741.

S.

W niedawnym czasie starali się często nauczyciele i kandydaci o paszport do Królestwa Polskiego pod pozorem dalszego kształcenia się tamże, lub téż ubiegania się o posadę w zawodzie nauczycielskim.

Otóż, ażeby na przyszłość nauczyciele nie opuszczali samowolnie swoich posad i nie stawiali się przyczyną przerwy w udzielaniu szkolnej nauki, Wysokie c. k. Prezydyum Namiestnictwa, reskrytem z dnia 25. Października b. r. L 519 zarządziło, ażeby żadnemu nauczycielowi lub kandydatowi, dopóki się nie wykaże, iż z zajmowanej dotąd posady został uwolnionym, paszport za granicę nie był wydany. Nadto, gdyby się rozchodziło o przyjęcie jakowej publicznej posady za granicą, musieliby się wykazać szczególném pozwoleniem na to Rządu

austriackiego, w przeciwnym bowiem razie postąpiąoby z nimi według §. 6. i 7. Patentu emigracyjnego.

Nawet dla pozyskania wydawanych na pograniczu przepustek i kart legitymacyjnych, będzie się wymagać od szkolników dowodu uwolnienia ze służby lub zezwolenia na podróż właściwej Władzy szkolnej.

A ponieważ i Duchowni częstokroć bez pozwolenia udawali się za granicę i usuwali się od służby na dłuższy czas, więc i ci bez pozwolenia Konsystorza nie będą mogli pozyskać ani paszportu, ani karty legitymacyjnej lub przepustki do podróży za granicę w ogóle, ani téż do Rosyi lub Królestwa Polskiego.

Wzywa się przeto Wielebnych i Przewielebnych Duchownych, jako téż i pp. Nauczycieli i Kandydatów nauczycielskich tej Dyecezyi, ażeby się do niniejszego rozporządzenia ściśle zastósowali, a Przewielebnym JJXX. Dziekanom i Dozorcom szkół poleca się, ażeby nad zachowaniem tych przepisów czuwali, o każdym zaś wydaleniu się Duchownego lub Szkolnika za granicę, z pominięciem niniejszej ustawy, niezwłocznie Konsystorzowi donieśli.

Dotyczący reskrypt brzmi w całej osnowie jak następuje:

Nr. 519. In letzterer Zeit sind häufig Fälle vorgekommen, daß Lehrer und Lehramtskandidaten sich um die Ausfolgung von Auslandspässen nach russ. Polen gemeldet haben, vorgebend, dortlandes die weitere Ausbildung, oder eine Anstellung im Lehrfache zu suchen.

Um einem eigenmächtigen Verlassen der Lehrposten und Störungen in der Ertheilung des Unterrichtes an den Schulen, an welchen solche Passwerber bedienstet sind, zu begegnen, hat das k. k. Statthalterei-Präsidium auf Grund der gesetzlichen Bestimmungen sich bestimmt gefunden, die unterstehenden Behörden anzuweisen, vor Ausfolgung des Auslandspasses die Nachweisung der erfolgten Enthebung von ihrem Dienstposten seitens der betreffenden Schulbehörden abzuverlangen und erst wenn solche vorliegt, und keine in den passpolizeilichen Bestimmungen gegründete Bedenken obwalten, die argesuchten Reiseurkunden auszufolgen. Zugleich wurde angeordnet, solche Passwerber ausdrücklich darauf

aufmerksam zu machen, daß sie zur Annahme von öffentlichen Civilbedienstungen im Auslande, eine besondere Bewilligung der östereich. Regierung bedürfen, widrigens sie im Sinne der §§. 6 und 7 des Auswanderungs-Patentes behandelt werden würden. Ebenso ist auch von den Bezirksämtern der Gränzbezirke bei Ausfolgung der zur Erleichterung des Gränzverkehrs bestimmten Passier- und Legitimations-Scheinen an Lehramtsindividuen die Nachweisung der Enthebung vom Lehrerposten oder wenigstens die Zustimmung zu der beabsichtigten Reise seitens der betreffenden Schulbehörde abzuverlangen. Desgleichen wurde auch angeordnet, bei Paßgesuchen von Geistlichen in das Ausland überhaupt, somit auch nach Rußland oder russ. Polen, gleichwie bei Ausfolgung von Legitimations- oder Passierscheinen dahin, seitens der Gränzbezirksämter, die vorläufige Einwilligung des betreffenden Konsistoriums abzuverlangen, weil, wie die Erfahrung lehrt, Fälle sehr oft vorkommen, daß Seelsorger, ohne hiezu die Bewilligung erhalten zu haben, ihren Posten selbst auf längere Zeit verlassen und sich in das Ausland begeben.

Hievon beehrt sich das Statthalterei-Präsidium dem hochwürdigem Konsistorium die Eröffnung zu machen.

Lemberg den 25. Oktober 1866.

Gotuchowski m/p.

Z Konsystorza Jlnego Dyec. Krak.

Kraków dnia 31. Października 1866.

L. 752.

S.

W uzupełnieniu rozporządzenia z dnia 28. Lutego b. r. L. 150 (kur. 3. r. b.) podaje W. c. k. Komisya namiestnicza odezwą z dnia 26. Października b. r. L. 27657 sposób, w jaki Przewielebni JJXX. Dozorcy dystryktowi z końcem roku szkolnego, a najdalej do 15. Lipca składać mają raporta o konferencyach nauczycielskich. Dotyczący ustęp powołanej Odezwy brzmi jak następuje:

R. f. Statthalterei-Comission in Krakau. Nr. 27657. An das hochwürdigste bischöfliche Consistorium in Krakau. Das hohe k. k. Staats-Ministerium hat mit

Erlaß vom 16. Oktober l. J. J. 8279 sämtliche von der k. k. Statthalterei-Commission wegen Abhaltung der Lehrer-Versammlungen getroffene Verfügungen mit dem Auftrage genehmigt, daß vorderhand, vom laufenden Schuljahre angefangen, auch in jedem jener Schulbezirke, welche bisher keine Konferenzen hielten, jährlich wenigstens Eine Districtskonferenz stattzufinden hat, welche am zweckdienlichsten nach Beendigung der durch die Schuldistrictsaussäher vorzunehmenden Schulvisitationen abzuhalten sein wird.

Das hochwürdige bischöfliche Consistorium wird daher mit Bezug auf den hierortigen Erlaß vom 17. Februar l. J. J. 2555 ersucht, nach Möglichkeit einzuwirken, daß dieser mit der Förderung der Volksbildung im Zusammenhange stehender Ministerial-Weisung entsprechen werde.

Über die im Laufe jeden Jahres in seinem Bezirke abgehaltenen Lehrer-versammlungen hat der Schulbezirksaussäher einen Bericht an die Diöcesen-Schulbehörde gleich nach abgelaufenem Schuljahre zu erstatten, welcher ohne sich in umfangreiche zeitraubende Schreibereien einzulassen, folgende Rubriken auszufüllen hat.

1. den Namen des Schulbezirkes,
2. den Tag, Ort und Leiter der Conferenzen,
3. die Zahl der erschienenen geistlichen und weltlichen Lehrindividuen,
4. die Anzeige der besprochenen Gegenstände, beziehungsweise der gehaltenen Vorträge oder beigebrachten schriftlichen Arbeiten, welche anzuschließen sind,
5. allfällige Anmerkungen.

Diese Berichte der Schuldistrictsaussäher wolle das hochwürdige bischöfliche Consistorium mittelst eines Berichtes im Sinne des hierortigen Erlasses vom 17. Februar l. J. J. 2555 außer mittheilen.

Krakau am 26. Oktober 1866.

Z Konsystorza Jlnego Dyec. Krak.

Kraków dnia 5. Listopada 1866.

733.

S.

Na własne żądani PP. Dominikanek na Gródku, zwinęła W. c. k. Komisya Namiestnicza w porozumieniu z Biskupim Konsystorzem

uchwałą z dnia 18. Października b. r. L. 27007 szkołę trywialną żeńską w klasztorze od dnia 24. Lutego 1865 utrzymywaną.

Z Konsystorza Jlnego Dyec. Krak.

Kraków dnia 24. Października 1866.

Dokończenie do L. 290/s.

§. 72. Dozorca dystryktowy winien jest udać się do Urzędu powiatowego w razach sporu o uszczuplenie gruntu szkolnego i jego granic, gdy chodzi o użycie środków prawnych względem przestrzegania pilnego uczęszczania dzieci do szkoły, gdy zaniedbane zostają mniejsze reparacye szkoły, gdy chodzi o znaczniejszą lub też wcale nową budowlę i w razie zaszłej śmierci nauczyciela o wyjednanie dla pozostałej po nim wdowy pensyi emerytalnej; przeciwnie winien się udać do nadzorey szkół ludowych, gdzie chodzi o wiadomości, pilność i sposób prowadzenia się nauczyciela, o podniesienie w młodzieży nauki i obyczajności, o mianowanie, posunięcie, nagrodę, przeniesienie lub oddalenie nauczyciela, a to w tym razie, gdyby rozporządzenie, które sądzi, iżby wydane być powinno, nie leży w granicach jego władzy.

§. 73. Dozorcy dystryktowi wolni są w korespondencyach rzeczy szkolnych dotyczących od opłaty pocztowej, obowiązani są wszakże na piśmie urzędowém, mającém być pocztą przesłaném, zamieścić wyrazy „przedmiot szkolny“.

Z Konsystorza Jlnego. Dyec. Krak.

Kraków dnia 18. Kwietnia 1866.

Sprostowanie. W kurendzie Nr. 9 z r. b. na str. 72 zamiast: Ciąg dalszy do L. 299/s. czytaj: Ciąg dalszy do L. 290/s.

ANTONI

Biskup Amatunt. i Wik, Apost. Krak.

X. Paweł Russek

Kanclerz.